

EL DEMÒCRATA

ÓRGANO DE LA COALICIÓN LIBERAL DEMOCRÁTICA

Número suelto, 10 cénts.

Saldrá los domingos

Trimestre, 1'25 ptas.

Los trabajos insertos en este periódico, se publican bajo la exclusiva responsabilidad de sus autores.

Redacción
Calle de Corró, 96

Administración
Calle de Clavé - Imprenta

Anuncios a precios convencionales

No se devuelven los originales

Mancomunitat de Catalunya

EMPRÉSTIT

SUBSCRIPCIÓ PÚBLICA DE 8,429 OBLIGACIONS

amortitzables, de 500 pessetes cada una, al 4 1/2 per 100 anual, amb cupó trimestral, del

EMPRÉSTIT DE 15.000,000 DE PESSETES

amb destinació a OBRES, SERVEIS PÚBLICS i ESCOLES, contret amb subjecció a l'Estatut de la Mancomunitat

APROVAT per reial decret de 26 de març de 1914, i RATIFICAT en quant a la facultat d'emetre emprèstits, per la reial ordre de 20 de setembre de 1914

GARANTIA: La del patrimoni de la Mancomunitat i subsidiàriament el de les quatre Diputacions Catalanes.

PREU D'EMISSIÓ: 81 PER 100, Ó PESSETES 405

Els títols porten cupó de 30 de juny de 1917

Aquestes obligacions són amortitzables, amb la totalitat de l'Emprèstit per sorteigs semestral, en el termini de cinquanta anys, des de la data de creació. L'amortització comença en 1920.

Els tenedors dels títols actualment en circulació, tenen dret a subscriure, amb caràcter irreductible, o sigui sense subjectar-se a prorratg, UNA QUANTITAT D'OBLIGACIONS DE AQUESTA EMISSIÓ IGUAL A LA QUE JA POSSEIXIN DE L'ANTERIOR

La subscripció tindrà lloc el dia 4 de juny, de les nou del matí a les sis de la tarde.

A Granollers se subscriu a la casa de Banca i Borsa d'en FERRÁN PALAU : Carrer de Sant Roc, 10

CONDICIONS GENERALS

Es pagarán pessetes 50, per títol, el dia 4 de juny, en l'acte de la subscripció i les restants.

Es pagarán pessetes 335, el dia 12 de juny, contra l'entrega dels corresponents títols adjudicats.

Total PESSETES 405, equivalent al 81 per 100, tipus d'emissió.

Si les quantitats de títols sol·licitats obliguessin al prorratg, deixarien d'adjudicar-se les fraccions inferiors a mig títol.

LAS NOVEDADES

CLAVÉ, 8 : GRANOLLERS

EXTENSO SURTIDO en Camisería, Corbatería, Gorras, Cuellos, Puños, Ligas, Tirantes, Ropa blanca y Géneros de Punto

PRECIO FIJO

Todos los compradores son obsequiados con elegantes tarjetas perfumadas

¿Quousque tandem...?

Un reciente sucedido viene a rebasar los límites de toda prudencia y obliga a que, con la mayor serenidad, pero tambien con la energía que sea menester, volvamos sobre el tapete una cuestión de dignidad ciudadana, la que de no atajarse convenientemente, puede originar contingencias harto deplorables.

Se habla de una denuncia presentada contra respetable señor que ejerce cargo público, y a fé que no está en nuestro ánimo mezclarnos en asunto que en justicia habrá de ser resuelto, ya que el mayor de los respetos nos merece quien o quienes, por ministerio de la ley, son llamados a entender del mismo, de confirmarse el rumor. Pero es el caso, que la pública opinión señala al tan discutido secretario judicial señor Comas y Gruart, como alma de la referida denuncia, con el único y deliberado propósito de poner en vigor cierta disposición legal en cuya virtud, al Juzgado de Granollers le correspondería sólo un Secretario.

El señor Comas Gruart se propone, aparte de servir sus intereses particulares, el ejercer, fundadamente, un cacicato en todo el partido judicial, siempre en holocausto a las doctrinas políticas que sustenta.

No puede tolerarse que sea un funcionario judicial, quien pretenda dirigir la política de nuestro pueblo y el que abuse de la natural influencia derivada del cargo que desempeña, para ponerla luego a contribución de unos políticos que servilmente están a su voz para hacer y deshacer según sea la voluntad del que supo imponerse por el terror.

Nosotros y acompañándonos la mayoría de Granollers, estamos dispuestos a buscar la manera de que nuestras quejas contribuyan a que cese tan anómala cuan peligrosa situación, ya que no queremos, podemos, ni debemos ave-

nirnos a que sea un secretario del Juzgado, por muy Comas y Gruart que se llame, quien se erija, abusando de la posición que le proporciona su cargo oficial, en mentor permanente de una cierta organización política, pretendiendo amedrentar a los adversarios de su capilla en la forma violenta e indiscreta, propia de su temperamento absorbente, impetuoso y exaltado.

Nada ha de poder con nosotros; sus aspavientos no nos hacen mella; pues damos al señor Comas la importancia que nos merece y en mucho no llega a infundirnos su tan socorrido y bien estudiado pavor.

Por el temor, pudo muy bien reducir a un conocido ex diputado provincial en momento que, obrando muy cuerda-mente pretendia rebelarse; pero a nosotros, repetimos, con sus aparatosas y semitrágicas actitudes, conseguirá sólo el mayor de los ridículos.

Si en los pueblos todos del partido imitasen nuestra conducta, y se revelasen los Secretarios—caso de ser cierto lo que de público se dice respecto a que el señor Comas se niega a atenderles en el despacho del Juzgado, obligándoles a que acudan a su domicilio particular aún para aquellos asuntos de indole interior del Juzgado—elevando en su caso razonada queja a la autoridad superior, bien pronto se apagarían los destellos de ese astro, de aparente primera magnitud.

Y si aún apurando todos los medios hábiles, continuaba el secretario judicial señor Comas, queriendo actuar de gran cacique, multiplicándose para crear conflictos, con el ánimo de aterrorizar a unos, ofrecer protección a los otros y laborando siempre para la inmediata consecución de un fin económico particular, entonces haríamos nuestra la frase que en pleno Juzgado lanzara cierto curial, de que el señor Comas provocaría con su proceder que fuese el pueblo quien se hiciese justicia.

¡Remember of Berga!

“El Demòcrata” no menteix

Es un fresc, molt admirable, el correspon-sal de «La Vanguardia» i vicepresident de l'«Orfeó Granollerí», tot d'una peça.

El prop-passat dimecres, en una de les se-ves jolives correspondències, desmentia rodo-nament un solt que publicàrem en l'edició del diumenge, a l'ensem que'l nostre confrare «Renovació», referent a un acord prè, amb molt bon acert, per la junta de govern de «L'Unió Lliberal», de que no podés cantar,

l'«Orfeó» de l'esmentada societat, l'himne «Els Segadors».

Assegurava, el dit correspon-sal, que la Jun-ta de l'«Unió» no havia prè cap acord i que *el mayor mentis* seria que'l pròxim diumenge —avui— l'«Orfeó» cantaria, a l'assistir a l'homenatge al mestre Millet, l'himne *de marras*.

Devem ver avinent al correspon-sal susdit i també als comissionats que anaren a «La Publicidad», que'l nostre periòdic té una secció de «Xirinoles» per a fer-hi xistus, però quan dona una nova, com la que'ns ocupa, procura beure en bones fonts, puix no som aficionats a rectificacions que desdiuen de la sèrietat del nostre setmanari.

La junta de govern de «L'Unió Lliberal», ens autoritza per a que sostinguem que *en reunio celebrada'l divendres, dia divuit, va prendre's per unanimitat, l'acord de que l'«Orfeó» no podés cantar «Els Segadors», ni ensajar-los en la casa*.

Are bé; si clandestinament han volgut fer-los estudiar per a cantar-los a Barcelona, allà ells i la Junta de l'«Unió», que nosaltres res hi tenim que veure.

Nosaltres trobarem molt encertada la deci-sió objecte d'aquestes ratlles, per diferents motius: primer i capitalíssim, per ésser, «Els Segadors», l'himne d'un partit polític contrari a «L'Unió Lliberal»; per altra banda, recorda-rem que l'«Orfeó», amb una exagerada suscep-tibilitat, no volgué prendre part en cap acte polític, i fins defugí'l sumar-se a l'homenatge que Barcelona va tributar a en Clavé, pel què podés tenir de tal significació. Mai podem, doncs, somniar que sols per a evidenciar a la casa on s'aixopluga l'«Orfeó», se pensés en rebel·lies. I consti que altra explicació no pot donar-se, després de la desaprensiva actitud del vicepresident d'aquella agrupació artística i correspon-sal de «La Vanguardia».

Vé obligat, l'«Orfeó», a rendir homenatge al mestre Millet — com dèiem el diumenge passat — però no deu oblidar mai la signifi-cació política de l'entitat a quals expenses se des-entolla i procedir en conseqüència; si no vol caure en asquerós vici d'ingratitude i posar en perill la seva vida artística.

No vulgui titllar-se d'apassionada la nostra actitud; que no respòn sinó a l'esperit de justícia que acompanya sempre a nostres actes; compregui's que no podem deixar sense prò-tesia la fuetada que s'en volia donar, ja que no'ns sentim encare virtuosos per a aguantar cops donats sense volta ni volta. D'altra banda, de restar en peu l'afirmació *seriosa* del correspon-sal de «La Vanguardia», no quedàvem pas en gaire bon terreny amb la publicació de la «nota» que titulàvem «Acuerdo plausible».

L'audacia o la lleugeresa del vicepresident de l'«Orfeó Granollerí» fa que pesi sobre d'ell el més grós dels ridícols.

Quedem, doncs, que és cert i ben cert l'acord prè per la Junta de «La Unió Lliberal»; com ho és també que a Barcelona l'«Orfeó Granollerí», no cantarà «Els Segadors»; deixant en bon terreny a l'associació i correspon-ent als sacrificis que aquesta fa per al seu engrandiment artístic.

Confirmando un fallo

Por la Audiencia de Barcelona, ha sido confirmado el auto de procesamiento que dictara el Juzgado de Granollers, contra el conocido ex alcalde de esta villa y primate de «Acció Granollerina» José Tardá y Mora, por supuesto delito de estafa.

REMITIT

Senyor Director d'EL DEMÒCRATA
Present

Molt senyor meu: Li agrairà molt que en les columnes del seu periòdic, doni cabuda a les següents ratlles, el seu afm. amic i atent servidor

A. GARRELL

En defensa propia

La nit del divendres, dia 11, va arri-var a nosaltres la nova de que la Junta de «L'Unió Lliberal» havia acordat que la secció coral «Orfeó Granollerí» s'abstingués de cantar «Els Segadors» en el festival que diumenge's celebrà a Barcelona i que serà la glorificació, per tot Catalunya, d'aquest músic eminent que's diu Lluís Millet, d'aquest gran català que, enamorat de l'obra d'en Clavé, l'ha seguida, pul-lint-la i complementant-la, amb el seu gloriós «Orfeó Català».

La nostra situació especialíssima, en tot quant se relaciona amb l'actuació de l'«Orfeó Granollerí» — l'amor més gran dels nostres amors, — ens va imposar excessiva prudència en el compliment del nostre deure periodístic. Malgrat saber per conducte ben autoritzat l'ha-ver-se prè dit acord, no donàrem la notícia als diaris de Barcelona que'ns honorem en repre-sentar, fins el dilluns, dia 21; és dir, fins al cap de deu dies i sols després d'haver-la do-nada i comentada'ls periòdics locals EL DEMÒ-CRATA i «Renovació».

La nostra prudència excessiva no's cregui pas ningú que l'inspirés el més petit dubte sobre la certesa d'haver-se prè aital acord. Nosaltres, tant fervents catalanistes com republi-cans, creiem natural dita prohibició — la de cantar «Els Segadors», — tenint en compte que l'«Orfeó de L'Unió Lliberal» sembla donar-se vergonya de cantar «La Marsellesa», així com les demés obres d'en Clavé; que s'ha abtingut d'assistir a la manifestació que anyalment celebra l'associació que l'empara, en commemora-ció de l'entrada dels carlins, el 17 de gener de 1875; i que no va anar a l'homenatge que tot Catalunya fa poc va rendir a l'immortal Clavé, ni a l'acte que més recentment se celebrà a Barcelona, a la memoria d'en Pi i Margall, l'apò-stol del federalisme. Com diem, creiem i seguim creient que a un orfeó tant lliberal que, sens dubte per excessiva confiança en sos directors, no ha cantat mai cap obra d'en Clavé i s'ha abtingut de prendre part en actes als quals hi concorren tots els orfeons de Catalu-nya — fins els més de *la crosta*; — li fos denegat, per la Junta de l'Associació de que forma part, el permís per a cantar «Els Segadors», himne que ningú negarà la significació més política que patriòtica que se li dona, sobre tot pels elements que priven a «L'Unió», que en aquest punt no coincideixen pas amb la man-gera de pensar de nosaltres, radicalment catala-nistes i republicans intransigents.

Tanta prudència, ens la va imposar el re-cord dels procediments de que's valen els que maten en flor l'obra de l'«Orfeó Granollerí». Recordàvem que, per a privar de guanyar-nos la vida amb el nostre honrat treball, s'arri-varen a falsejar documents, desmentits oficialment per la pròpia Junta de «L'Unió Lliberal». Tenim sempre present la conducta tortuosa de certs subjectes.

Més, avui, com ahir, s'ha repetit l'infamia. Els mateixos homes que ahir *inventaven un co-municat* i l'enviaven a «Las Noticias», ara han

anat en comissió a «La Publicidad» — i ja sabem si enlloc més—per a desmentir una nova, que encare que no se'ns hagi donat per medi d'acta notarial, seguim creient completament certa, digui'l què vulgui'l corresponsal de «La Vanguardia» i amo de l'«Orfeó»; puix tractant-se d'un acord de la junta de «L'Unió Lliberal», sols a aquesta creiem amb autoritat per a desmentir-lo.

¿Fins quan durarà l'imperi d'una gent que té un tant deplorable concepte de la dignitat dels homes? Fins quan se tol·lerarà que tota «L'Unió Lliberal», estigui a mercè dels que, desentenant-se del significat que té, o ha de tenir la casa, se descuiden de fer de lliberal a tota hora, falsegen documents, neguen acords que tot-hom en sab la certesa i tota la seva actuació és un seguit d'intrigues, d'erros, de coaccions i menaces als que no s'ajupen als séu capricis? .

¿Tant avall havia d'anar l'«Orfeó de La Unió Lliberal», que'ls séus representants no pensin més que en venjances dictades pels odis més insans? ¿Tant avall han de portar a una germandat, els que només tenen l'obsessió d'un home insignificant, al qual no poden fer callar ni apel·lant a medis tant reprobables com el de falsejar documents per a prendre-li'l pa afanyat amb honrós treball?...

Tenen la paraula'ls lliberals de Granollers. Apel·lem a la cavallerositat i a l'altalesa de mires del president de «L'Unió Lliberal» i de l'«Orfeó», don Joan Montaña, per a que'ns aclareixi amb quina autoritat va anar, la comissió de que parla «La Publicidad», a desmentir una nova que si acàs ell sol havia de fer desmentir a «Renovació» i a EL DEMÓCRATA.

AMADOR GARRELL I ALSINA

XIRINOLES

El nostre espieta ens explica l'últim conflicte que, per obra i gràcia d'en Xerra i res, els ha vingut a sobre als d'«Acció Granollerina».

Are resulta que en Jaume Josepg, l'impressor de cambra, no vol fer «El Vallès Nou» mentres sigui director en Jaume Serra i Dachs.

¿Ja és prou que tot ho enredi aquest subjecte!

No hi valen pas els bons oficis dels Baté, Tardà, Ventura, P. i Tapis, etc.

En Joseph no s'avè a raons de cap mena. O's decapita a en Serra, o ell no fa «El Vallès Nou».

I lo pitjor del cas és que també s'en ressentirà l'art, amb aquest tripijuego. Tots recordaran que l'última producció del mestre fou «La Merceneta», que havia de firmar-li en Joseph, per si un cas hi havessin masses explosions de... entusiasme. Doncs, com queda tot això, amb la ruptura?

I nosaltres, que ja somniavem amb aquell famós pasatge que comença: «Acabem de rebre un telegrama de Mataró...»!

¿De Mataró, nada menos!
¿Llor als caps grossos!

© ©

Tararil... Tararil... Tararil... Se fa saber a qui li interressi, que's prepara un tarugo en una casa de la plaça de les Olles. Cridem la atenció de tots els censataris d'aquella barriada, per si fos cas que n'hi hayés algún que estés en descobert amb l'Hisenda, i amb la major bona fe, el propietari de la casa, el donés com d'ignorat parader, per a així buscar la manera de fer un negoci rodó.

Estarem a l'aguait i procurarem que hi estigui també'l digne Trosorer d'Hisenda de la provincia.

¿Entesos? ¿Sí?... Doncs, entesos.

© ©

Amb motiu d'un homenatge celebrat a Barcelona, en honor del digne tinent d'arcalde senyor Grañé, ens enterem, per un paperot que paga en Barangé, que hi assistiren un grupu de lliberals anticollasistas de la localitat.

¿Pobre senyor Collasol! Pensar que la seva sort política està en mans d'en Barangé, d'en Robert, de l'Iglesias i en Travé!

Ah! També ens conten que «assistió a dicho acto el prestigioso abogado y jefe de los liberales de la provincia, don José Roig y Bergadá.»

El efecte, el senyor Roig era a Madrid el día de l'homenatge esmentat.

Als anticollasistas els devien fer pampellugues els ulls o bé els rodava'l cap. Que tot podria ésser.

© ©

El Capellanet no fa més que dir mal d'en Tardà; en Feliu Vila ha estat una temporada apartat de la política i fins sotto voce alabava a en Torras

Si ho entenc, que'm pengin!

© ©

Un parent del Baté, amb un notari i en Max Linder (a) Vilageliu, varen visitar l'altre día, per milésima vegada, la casa la Vila.

Aquests ex empleats son tremendos! Els anava tan ricamente — com diria l'hereu Garrell — que no poden acostumar-se a deixar-la del tot a la Pubilla!...

Nada; el món dona voltes i després d'un temps en vé un altre, com pensa en Castellet.

I és clar que sí; tot és qüestió de saber esperar!...

Nyich

Actuación municipal

Sesion del día 24

En la sesión celebrada el jueves último por el ayuntamiento, bajo la presidencia del señor don Eduardo Pujol Molas, adoptáronse los siguientes acuerdos.

Para lo sucesivo, cuantos puestos de carácter fijo resulten vacantes en el mercado, se adjudicarán por subasta.

Establecer reglas para el servicio recaudatorio de toda clase de arbitrios e impuestos que regirán desde primero de junio próximo. El procedimiento que se implante, además de dar al contribuyente toda clase de facilidades, evita la sistemática oposición de algunos para efectuar el cobro con oportunidad.

Aumentar el sueldo que tiene asignado el oficial de la secretaría don Luís Busquets.

Implantar el servicio de recoger por laceros, los perros que se encuentren sin bozal. Serán trasladados al Matajéro, donde podrán recuperarse por los respectivos dueños, mediante el pago de una multa. Después serán vendidos los que se abandonen y de no conseguirlo serán asfixiados. El gasto no alcanza a 50 pesetas.

Conceder permisos para construcciones a Nicolás Clotet, Juan Molist y Jaime Corbera. También se autoriza a F. Daví, S.en C., para varias industrias en la calle del Ingeniero, 5, habiendo desistido de las de impregnación de tubos y laminado de metales.

Construir varios nichos en el cementerio,

señalando para el remate el día 5 de junio próximo.

Aceptáronse varias mociones del señor Coma, para mejor vigilancia del nuevo arbolado y del parque, construcción de un columbario en el nuevo cementerio para depositar los restos del antiguo, cuando se levante, y arreglo de una cloaca en el Lladoner.

SECCIÓN OFICIAL

Alcaldía de Granollers

A tenor de lo resuelto por este Ayuntamiento en sesión de ayer, durante los meses de junio a septiembre todos los perros que vaguen sin bozal serán recogidos y depositados en el Matadero. Durante el plazo de dos días podrán recuperarse mediante el pago de 3 pesetas; exterminándose después, caso de no ser adquiridos.

Lo que se anuncia para conocimiento del público.

Este ayuntamiento en consistorio de ayer, acordó la construcción de 30 nichos de tercera clase y 6 de primera, con sujeción a los precios y condiciones asimismo aprobadas.

La adjudicación tendrá efecto el día 5 de junio próximo a las cuatro de la tarde, y durante este plazo pueden examinarse dichas condiciones en la Secretaria municipal, donde deberán presentarse las propuestas en pliego cerrado a cuyo fin se facilitan los impresos respectivos.

Granollers, 25 mayo de 1917.

El alcalde,

E. Pujol Molas

ÚLTIMA HORA

Confeccionado ya el presente número, recibimos un documento, con el membrete y sello del «Orfeó Granollerí» y escrito de puño y letra de su vicepresidente, don Francisco Bassas Palaus, quien lo firma en nombre del «Comité d'Acció», de dicha agrupación coral.

No insertamos dicho comunicado — en el cual se niega una noticia publicada por EL DEMÓCRATA, en su última edición, — porque no podemos creer en la autoridad del firmante, ya que el «Orfeó» tiene presidente y secretario bien conocidos para avalar los documentos que en su nombre se publiquen.

Además, lo estimamos de ningún valor, por cuanto por la propia junta directiva de «La Unión Liberal» y su digno presidente — que lo es también del «Orfeó» — nuestro querido amigo don Juan Montaña y Riera, nos consta ser cierto el acuerdo del cual dimos cuenta y el cual sostenemos en pié, aunque se pretenda desmentirlo con documentos de tan dudosa autoridad como el que nos ocupa. Desmientan la noticia, en nombre del Comité del «Orfeó» su presidente señor Montaña y su secretario señor Puigrodón, y rectificaremos.

Subscripción pública de 8,429 obligaciones, de 500 pessetes nominals al 4 i mig per 100 d'interés anyal, de l'emprèstit de la Mancomunitat de Catalunya.

Preu d'emissió: 81 per 100, o pessetes 405.

S'admeten sotscripcions, a casa de don Lluís Serra i Guardia, on se donaràn detalls i s'indicaràn les condicions a aquest emprèstit.

IMP. DE E. GARRELL I GRANOLLERS

BANCA

Operaciones de BANCA de todas clases
 :: Ngociación y cobro d efectos de comercio :: Emision de
 cheques :: Órdenes de Bolsa :: Negociación y cobro de cupones

FERNANDO PALAU

Corresponsal del Banco de Barcelona (Sucursal I) y Banco Hispano Americano

Calle San Roque, 10
Granollers**ALERTA! ALERTA! ALERTA!**

Se ofrecen en esta población aguas minerales como procedentes de los manantiales **VICHY CATALAN**, sin serlo.

Llamamos la atención de los consumidores para que no se dejen sorprender y para que se fijen bien en las botellas que les ofrezcan, puesto que las de los manantiales **VICHY CATALAN** llevan tapones, cápsulas, precintos y etiquetas con el nombre «Sociedad anónima **VICHY CATALAN**», y, por lo tanto, dejan de proceder de dichos manantiales las que no los lleven.

DISPONIBLE

CASA GARRELL

IMPRESA

CLAVÉ, 25

GRANOLLERS

**NUEVO
RHIN**El mejor RESTAURANT
El mejor CAFÉ6 : Ronda de San Pedro : 6
BARCELONA**Bar La Bohemia**

CENTRE DE SPORTS

ESPECIALIDAD EN SODAS
Y BEBIDAS DE TODAS CLASESVENTA DE VINOS, LICORES
Y CHAMPAGNES**SERVICIO DE RESTAURANT**

SABADOS Y DIAS FESTIVOS

Precios económicos

Calle de la Palma, 17

GORRAS

Últimas novedades

Precios económicos**Antonio Villá**
Calle Clavé, 23 Granollers